

V Bruseli 27. apríla 2018
Rev1

OZNÁMENIE ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA A VNÚTORNÝ TRH S ENERGIU

Spojené kráľovstvo 29. marca 2017 predložilo oznámenie o úmysle vystúpiť z Únie podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii. To znamená, že ak sa v ratifikovanej dohode o vystúpení¹ nestanoví iný dátum, na Spojené kráľovstvo sa od 30. marca 2019, 00.00 h (SEČ) (ďalej len „dátum vystúpenia“) prestanú vzťahovať všetky primárne a sekundárne právne predpisy Únie². Spojené kráľovstvo sa potom stane „tretou krajinou“³.

Príprava na vystúpenie nie je len záležitosťou EÚ a vnútroštátnych orgánov, ale aj súkromných subjektov.

Vzhľadom na značnú neistotu, najmä pokiaľ ide o obsah prípadnej dohody o vystúpení, sa zainteresovaným subjektom pripomínajú právne následky, ktoré treba zohľadniť, keď sa Spojené kráľovstvo stane tretou krajinou.

S výhradou akýchkoľvek prechodných opatrení, ktoré môžu byť uvedené v novej dohode o vystúpení, od dátumu vystúpenia sa právne predpisy EÚ v oblasti regulácie trhu s energiou⁴ už na Spojené kráľovstvo nebudú vzťahovať. Bude to mať najmä tieto dôsledky:

-
- ¹ So Spojeným kráľovstvom prebiehajú rokovania s cieľom dosiahnuť dohodu o vystúpení.
  - ² Navyše v súlade s článkom 50 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii môže Európska rada po dohode so Spojeným kráľovstvom jednomyselne rozhodnúť, že zmluvy sa prestanú uplatňovať k neskoršiemu dátumu.
  - ³ Tretia krajina je krajina, ktorá nie je členom EÚ.
  - ⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55), smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94), nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa zriaďuje Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 1), nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 15), nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36), nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 1).

1. KOMPENZÁCIA MEDZI PREVÁDZKOVATEĽMI PRENOSOVÝCH SÚSTAV (PPS)

V nariadení (ES) č. 714/2009⁵ sa stanovujú zásady kompenzačného mechanizmu uplatňovaného medzi PPS a poplatkov za prístup do sústav.

Na základe týchto zásad sa v nariadení Komisie (EÚ) č. 838/2010⁶ stanovuje, že PPS z EÚ prináleží kompenzácia za prijímanie cezhraničných tokov elektriny do svojich sietí. Táto kompenzácia nahrádza explicitné poplatky za používanie spojovacích vedení.

Pokiaľ ide o dovoz a vývoz elektriny z tretích krajín, v nariadení Komisie (EÚ) č. 838/2010⁷ sa stanovuje, že za všetky plánované dovozy a vývozy elektriny zo všetkých tretích krajín, ktoré neprijali dohodu, na základe ktorej by uplatňovali právo Únie, sa musí platiť poplatok za používanie prenosovej sústavy. Od dátumu vystúpenia sa toto ustanovenie začne vzťahovať aj na dovoz elektriny zo Spojeného kráľovstva a jej vývoz do Spojeného kráľovstva.

2. PREPOJITEĽNOSŤ ENERGETICKÝCH SIETÍ

V právnych predpisoch EÚ týkajúcich sa trhu s plynom a elektrinou sa stanovujú pravidlá pridelovania kapacít spojovacích vedení a mechanizmy na uľahčenie vykonávania týchto pravidiel. Konkrétne:

- nariadením Komisie (EÚ) 2016/1719⁸ sa zriaďuje jednotná platforma na pridelovanie dlhodobých kapacít spojovacích vedení PPS. Platforma predstavuje centrálny kontaktný bod pre účastníkov trhu na účely rezervácie dlhodobých prenosových kapacít v rámci EÚ,
- nariadením Komisie (EÚ) 2017/2195⁹ sa zriaďujú európske platformy s regulačnou energiou na výmenu štandardných regulačných produktov. Tieto platformy ako jednotné kontaktné miesta umožňujú PPS z EÚ, aby si mohli cezhranične a krátko pred využitím obstaráť regulačnú energiu,
- nariadením Komisie (EÚ) 2015/1222¹⁰ sa zavádza jednotné prepojenie denných a vnútrodenných trhov s elektrinou v EÚ. Účastníkom trhu sa tak uľahčuje

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 15) – pozri najmä články 13 a 14.

⁶ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 838/2010 z 23. septembra 2010, ktorým sa ustanovujú usmernenia týkajúce sa mechanizmu kompenzácie medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav a spoločného regulačného prístupu k spoplatneniu prenosov (Ú. v. EÚ L 250, 24.9.2010, s. 5) – pozri najmä body 2 a 3 prílohy A.

⁷ Bod 7 prílohy A k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 838/2010.

⁸ Pozri články 48 až 50 nariadenia Komisie (EÚ) 2016/1719 z 26. septembra 2016, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie dlhodobých kapacít (Ú. v. EÚ L 259, 27.9.2016, s. 42).

⁹ Pozri články 19 až 21 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (Ú. v. EÚ L 312, 28.11.2017, s. 6).

¹⁰ Pozri kapitoly 5 a 6 nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (Ú. v. EÚ L 197, 25.7.2015, s. 24).

organizovanie cezhraničných transakcií obchodu s elektrinou v rámci EÚ krátko pred časom dodávky. Jednotné prepojenia denných a vnútrodných trhov sú ústrednými nástrojmi integrácie vnútorného trhu EÚ s elektrinou. V nariadení (EÚ) 2015/1222 sa takisto stanovujú spoločné požiadavky na určenie nominovaných organizátorov trhu s elektrinou v rámci prepojenia trhu. Ich úlohy zahŕňajú prijímanie objednávok od účastníkov trhu, znášanie celkovej zodpovednosti za párovanie a pridelovanie objednávok v súlade s výsledkami jednotného prepojenia denných a vnútrodných trhov, uverejňovanie cien, ako aj vyrovnávanie a zúčtovanie zmlúv vyplývajúcich z obchodných transakcií podľa príslušných dohôd medzi účastníkmi a právnych predpisov. Nominovaní organizátori trhu s elektrinou sú oprávnení ponúkať svoje služby aj v iných členských štátoch než len v členských štátoch, ktorými sú určení.

Od dátumu vystúpenia sa prevádzkovatelia, ktorí pôsobia v Spojenom kráľovstve, prestanú zúčastňovať na jednotnej platforme na pridelovanie dlhodobých kapacít spojovacích vedení, európskych platformách s regulačnou energiou a jednotnom prepojení denných a vnútrodných trhov. Nominovaní organizátori trhu s elektrinou so sídlom v Spojenom kráľovstve sa stanú prevádzkovateľmi z tretích krajín a už nebudú oprávnení vykonávať služby prepájania trhov v EÚ.

3. OBCHODOVANIE S ELEKTRINOU A PLYNOM

V nariadení (EÚ) č. 1227/2011¹¹ sa zakazuje zneužívanie trhu na veľkoobchodných trhoch s elektrinou a plynom v EÚ. V záujme účinného stíhania prípadov zneužitia trhu sa v článku 9 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 od účastníkov trhu EÚ vyžaduje, aby sa zapísali do registra svojho národného energetického regulačného orgánu. Od účastníkov trhu z tretích krajín sa vyžaduje, aby sa zapísali do registra národných energetických regulačných orgánov členského štátu, v ktorom pôsobia.

Od dátumu vystúpenia sa účastníci trhu so sídlom v Spojenom kráľovstve stanú účastníkmi z tretích krajín. Preto sa podľa článku 9 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 budú musieť účastníci so sídlom v Spojenom kráľovstve, ktorí chcú pokračovať v obchodovaní s veľkoobchodnými energetickými produktmi EÚ aj po dátume vystúpenia, zapísať do registra národného energetického regulačného orgánu členského štátu, v ktorom pôsobia. Podľa článku 9 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 musí byť registračný formulár predložený pred uzavretím transakcie, ktorá sa musí oznámiť.

Za zabezpečenie toho, aby sa ustanovenia o presadzovaní podľa článkov 13 až 18 nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 mohli účinne uplatňovať, je zodpovedný národný regulačný orgán, ktorý zaregistroval účastníkov trhu zo Spojeného kráľovstva.

---

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 1).

4. INVESTÍCIE DO PPS

Smernica 2009/72/ES¹² a smernica 2009/73/ES¹³ upravujú certifikáciu PPS. Podľa článku 11 smernice 2009/72/ES a smernice 2009/73/ES sa na certifikáciu PPS, ktorého ovláda(-jú) osoba(-y) z tretej krajiny, vzťahujú osobitné pravidlá. V smerniciach sa predovšetkým vyžaduje, aby členské štáty a Komisia posúdili, či udelenie certifikácie dotknutému PPS, ktorého ovláda(-jú) osoba(-y) z tretích krajín, ohrozí bezpečnosť dodávok energie pre členský štát a EÚ.

PPS, ktorých k dátumu vystúpenia ovládajú investori zo Spojeného kráľovstva, sa považujú za PPS ovládaných osobami z tretej krajiny. Aby títo PPS mohli pokračovať vo svojej činnosti v EÚ, potrebujú certifikáciu v súlade s článkom 11 smernice 2009/72/ES a smernice 2009/73/ES. Členské štáty môžu zamietnuť certifikáciu, ak jej udelenie predstavuje hrozbu pre bezpečnosť dodávok v členskom štáte.

5. PODMIENKY UDEĽOVANIA A POUŽÍVANIA POVOLENÍ NA VYHLADÁVANIE, PRIESKUM A ŤAŽBU UHEOVODÍKOV

V smernici 94/22/ES¹⁴ sa stanovujú pravidlá udeľovania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov. Okrem iného ňou zabezpečuje, aby postupy boli otvorené pre všetky subjekty a aby sa povolenia udeľovali na základe objektívnych a uverejnených kritérií. Podľa článku 2 ods. 2 druhého pododseku smernice 94/22/ES môžu členské štáty z dôvodov bezpečnosti štátu odoprieť prístup k týmto činnostiam a ich vykonávanie akémukoľvek subjektu, ktorý prakticky ovládajú tretie krajiny alebo štátni príslušníci tretích krajín.

Od dátumu vystúpenia sa článok 2 ods. 2 smernice 94/22/ES bude uplatňovať v prípade, že boli udelené povolenia alebo sa žiada o ich udelenie subjektu, ktorý prakticky ovláda Spojené kráľovstvo alebo štátni príslušníci Spojeného kráľovstva.

Všeobecné informácie sú dostupné na webovej stránke Komisie o energetickej politike (<https://ec.europa.eu/energy/en/home>). Tieto stránky budú v prípade potreby doplnené o ďalšie aktuálne informácie.

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre energetiku

---

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55).

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94).

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov (Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3).